

ВИСНОВОК

рецензента

кандидата педагогічних наук, доцента Чинчевої Лариси Владиленивни
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної
роботи Чжао Юйлун

«Методика співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах
синергетичного підходу»,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

У дисертаційному дослідженні Чжао Юйлун представлено результати теоретичного узагальнення та практичного вирішення актуальної проблеми вищої мистецької освіти України щодо забезпечення високої якості фахового вокального та вокально-хорового навчання студентів факультетів мистецтв. Дисертаційна робота спрямована як безпосередньо на зміцнення голосового апарату студентів, на розвиток сукупності співацьких умінь у контексті високої співацької позиції, на формування в них співацької компетентності, так і на забезпечення їх вмотивованості щодо удосконалення результатів вокального навчання, а також на професійне провадження подальшої фахової діяльності.

Актуальність теми дисертації Чжао Юйлун пов'язана з тим, що для успішного ведення співацької діяльності вчитель музичного мистецтва, керівник вокального або вокально-хорового колективу має сам досконало володіти й розпоряджатися власними співацько-виконавськими ресурсами, до яких належить не тільки голосовий апарат, але й розвиненість вокально-слухової координації, сформованість високої співацької позиції та вокального дихання тощо. Отже зростає актуальність розроблення новаційних методик, які уможливлюють комплексний співацький розвиток майбутнього фахівця. Тобто вокальна та вокально-хорова підготовка студентів факультетів мистецтв має цілеспрямовано зосереджувати педагогічні зусилля на розв'язанні проблеми ефективного співацького розвитку щодо формування й відпрацювання в майбутніх фахівців таких співацьких умінь, які б уможливлювали їх мистецько-педагогічну самореалізацію, програмували б постійне удосконалення творчої вокально-педагогічної та вокально-виконавської співацької діяльності, забезпечували б критичне оцінювання процесу та результатів власного співацького розвитку, дозволяли б переосмислити набутий досвід у галузі вокального виконавства тощо.

Дисертаційне дослідження, яке складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного з розділів, переліку використаних у кожному розділі науково-теоретичних джерел, загальних висновків та додатків, побудовано у відповідності до встановлених науково-теоретичних вимог щодо написання наукових праць.

Науковий апарат дисертаційного дослідження виписано й сформульовано деталізовано і точно.

Мета дослідження полягає у розробленні, теоретичному обґрунтуванні, упровадженні в навчальний процес та експериментальній перевірці методики

співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах синергетичного підходу.

Завдання дослідження передбачають аналіз науково-теоретичних основ співацького розвитку студентів факультетів мистецтв, характеристику сутності та специфіки співацького розвитку та співацької розвиненості студентів факультетів мистецтв, теоретичне обґрунтування та конкретизацію провідних засад синергетичного підходу як методологічної основи співацького розвитку студентів факультетів мистецтв, розроблення на основі системно-компонентного аналізу змістової структури співацької розвиненості студентів факультетів мистецтв, наукове проектування та моделювання методики співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах синергетичного підходу, а також упровадження у процес фахового вокального навчання та експериментальну перевірку методики співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах синергетичного підходу.

У першому розділі вельми ґрунтовно розроблено і сформульовано *сутність* співацького розвитку студентів факультетів мистецтв як цілеспрямованого, поетапно-динамічного, перетворюючого процесу вокально-фізіологічного, духовно-емоційного й інтелектуально-творчого становлення та удосконалення загально-музичних та співацьких можливостей студентства на основі комплексу методів, засобів і прийомів вокального навчання, спрямованих на досягнення максимальної результативності щодо розвиненості співацьких умінь. Досить розгорнуто визначено також його специфіку. Також у першому розділі теоретично обґрунтовано і визначено основні засади синергетичного підходу як методологічної основи співацького розвитку студентів факультетів мистецтв, а також внаслідок застосування компетентнісного підходу розроблено авторське визначення співацької компетентності.

Безумовним науково-теоретичним здобутком дисертанта вважаємо проведений у другому розділі на базі синергетичного підходу системно-компонентний та критеріальний аналіз співацької розвиненості студентів факультетів мистецтв, який дозволив визначити досліджуваний феномен в якості результативного продукту процесу співацького розвитку, що являє собою здатну до самоорганізації, відкриту до нелінійного формування, відносно стійку динамічну систему вокально-технічного, проєктивно-інтерпретаційного та артистично-виконавського змістових компонентів, що знаходяться в когерентно-узгодженій взаємодії, актуалізованій самоорганізаційною, перетворюючою та стимулюючою функціями.

Суттєвого значення автором було надано деталізованій розробці розгорнутої методичної моделі досліджуваного феномена на базі визначених принципів, підходів, педагогічних умов, методів, прийомів та етапів співацького розвитку студентів факультетів мистецтв, а також здійсненню апробації методичної моделі.

Проведене упровадження розробленої експериментальної моделі у процес вокального навчання студентів факультетів мистецтв, проведення формувального експерименту, представлене у третьому розділі дисертаційної роботи, засвідчило ефективність функціонування розробленої методики, про що свідчить проведений аналіз отриманих статистичних результатів. Педагогічний інструментарій,

розроблений та залучений автором у процесі дослідно-експериментальної роботи є вельми розгалуженим і ефективним, інтегруючи методи вокального вправлення із інтерактивними, вербальними, теоретичними, образно-демонстраційними, проєктивними та іншими методами, засобами і прийомами мистецького навчання.

Наукова новизна дослідження не обмежується розробленням авторських визначень сутності, змісту та структури досліджуваного феномену та його похідних, але й охоплює пов'язані дефініції. Зокрема, окрім авторських визначень та уточнень співацького розвитку, співацької розвиненості студентів факультетів мистецтв, окрім розроблених змістових компонентів, критеріїв та показників сформованості співацької розвиненості студентів факультетів мистецтв, окрім визначення основних засад синергетичного підходу, педагогічних умов, педагогічного інструментарію та розроблення описової моделі експериментальної методики в цілому, Чжао Юйлун було визначено поняття «співацька компетентність», поняття «творчий потенціал процесу співацького розвитку студентів факультетів мистецтв», а також встановлено стрижневі вектори функціонування методології синергетичного підходу у контексті траєкторій співацького розвитку студентів факультетів мистецтв згідно до класичної і постнекласичної парадигми в бінарних опозиціях.

Теоретичне значення дисертаційної роботи є вельми вагомим, оскільки містить не тільки наукове обґрунтування, теоретичне, концептуальне та методичне розроблення актуальної проблеми мистецької педагогіки, але й за рахунок використаного в якості методологічної основи синергетичного підходу окреслює перспективи та напрями подальших наукових досліджень щодо сумісного використання як спеціально спланованих та організованих, так і спонтанних, надмалих педагогічних впливів на ефективність процесу вокального навчання; збагачує палітру наукових поглядів та ідей щодо самої методології синергетичного підходу як фундаменту для методичного забезпечення співацького розвитку студентів факультетів; поглиблює наукові уявлення у царині варіативного застосування методів і засобів вокальної педагогіки.

Практичне значення дисертаційного дослідження визначається: позитивними результатами впровадження методичної моделі співацького розвитку у процес вокального навчання студентів факультетів мистецтв, підтвердженою ефективністю розробленого інтегрованого методичного інструментарію співацького розвитку студентів факультетів мистецтв у процес вокального навчання, значним педагогічним потенціалом означеного методичного інструментарію на заняттях з вокальних та вокально-хорових навчальних курсів, а також можливістю повного або часткового застосування матеріалів та результатів дослідження в методичних рекомендаціях, в навчально-методичних посібниках, у типових та робочих програмах з вокальних та вокально-хорових навчальних курсів.

Основні положення, отримані результати та висновки дисертації можуть модифікуватися і використовуватися в багаторівневій підготовці студентів ЗВО музичного та музично-педагогічного профілю.

Результати дослідження апробовано на науково-практичних конференціях різних рівнів. Висновки та результати повною мірою відображено у 4 публікаціях автора: у двох статтях фахових видань України, в одній статті у зарубіжному

науковому виданні, в одній статті, надрукованій в іншому виданні за напрямом дослідження.

Текст дисертації викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем із застосуванням критичного, системного, системно-компонентного та системно-порівняльного аналізу. Висновки, зроблені автором, є цілком обґрунтованими і у повному обсязі відповідають поставленим завданням. Основні положення та висновки дисертації отримані автором самостійно.

Висновок. На підставі викладеного вище, вважаємо дисертацію **Чжао Юйлун** на тему: **«Методика співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах синергетичного підходу»**, подану на здобуття наукового ступеня вищої освіти доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) завершеним, цілісним, самостійним, ґрунтовним, науково вагомим дослідженням з актуальної проблеми теорії мистецької освіти, методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, вокалістів-виконавців, яке має наукову новизну і практичне значення щодо якісної, ефективної підготовки студентів мистецьких факультетів вищих закладів освіти.

Таким чином, можна стверджувати, що представлена дисертаційна робота на тему: **«Методика співацького розвитку студентів факультетів мистецтв на засадах синергетичного підходу»** є самостійним, авторським дослідженням і відповідає чинним вимогам пунктів «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор – Чжао Юйлун заслуговує на присудження наукового ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хорового диригування
та теорії і методики музичної освіти

Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

